

TANTÁRGY ADATLAP

Cím:	<i>A vadgazdálkodás és vadászat szabályozása Magyarországon és az Európai Unió területén / Legal background and regulation of wildlife management and hunting in Hungary and EU</i>
Tárgykód:	SDI....
Heti óraszám:	2
Kredit:	6
Szak(ok)/ típus:	PhD
Tagozat:	nappali/levelező
Követelmény:	nincs
Meghirdetés féléve:	<u>tavaszi/őszi</u>
Nyelve:	angol, magyar
Előzetes követelmény(ek):	nincs
Oktató Intézet/tanszék(ek):	MATE Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet
Tárgyfelelős:	Prof. Dr. Heltai Miklós DSc
Tantárgyleírás: A vadgazdálkodás és vadászati igazgatás működése, kapcsolódása a többi megújuló természeti erőforrást kezelő ágazathoz (természetvédelem, mezőgazdaság, erdőgazdálkodás) a hazai és nemzetközi jogi háttér ismeretében érthető meg. A tárgy keretében előbb a vadászat és a vadászat szabályozásának történetét ismerjük meg, majd a nemzetközi szabályozást (természetvédelmi nemzetközi egyezmények és kapcsolódó Európai Uniói irányelvek), a hazai társágzatok jogszabályait. Az érdekképviseltek és a vadászati igazgatás működésének ismeretét pedig az 1996. évi LV. törvény és végrehajtási rendelete alapján értelmezzük. Course Description: The functioning of wildlife management and hunting administration, as well as their relationship to other sectors managing renewable natural resources (nature conservation, agriculture, forestry), can be understood within the context of national and international legal frameworks. In this course, we first explore the history of hunting and hunting regulations, followed by international regulations (international nature conservation conventions and related European Union directives), and the laws governing related national sectors. We will interpret the functioning of interest groups and hunting administration based on Act LV of 1996 and its implementing decree.	
Oktatás célja: A jogi és adminisztrációs keretrendszer megismerése, a vadgazdálkodás területén, haza és nemzetközi szinten. Aims: Gaining an understanding of the legal and administrative framework in the field of wildlife management, both nationally and internationally..	
Tantárgy tartalma / Syllabus: A vadászat szabályozásának európai és nemzeti története. Nemzetközi egyezmények. Az EU kapcsolódó rendeletei és irányelvei. A vadászati érdekképviselő története és jelene, a szabályozás jogi alapjai. Az 1996. évi törvény és végrehajtási rendelete. Társágzatok szabályozása. The history of hunting regulation at the European and national levels. International conventions.	

Relevant EU regulations and directives. The history and current state of hunting advocacy, and the legal basis for regulation. The 1996 Act and its implementing regulation. Regulation of related sectors.
Számonkérési és értékelési rendszere: A hallgatók szóbeli vizsgát tesznek / Students take an oral exam.
Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom / Notes, textbooks, recommended reading: - A tananyagok megosztása, illetve, ha szükséges az online órátartás és kapcsolattartás felülete az MS TEAMS felületén történik. - Name: Hunting Administration - Code: 9z4yut1 - Link: https://teams.microsoft.com/l/team/19%3agp-mGjNKw5VzJMm19ws6MsiGKjOdT-jbWf-8c0cm-iQ1%40thread.tacy2/conversations?groupId=359fe127-98de-4f20-9737-8244473d70c8&tenantId=b6ad7b0a-cc14-418c-8492-54b2753f96a4 - Course materials will be shared, and, if necessary, online classes and communication will take place via the MS Teams platform.

TANTÁRGY ADATLAP

Cím:	<i>Városi vadgazdálkodás / Urban wildlife management</i>
Tárgykód:	SDI....
Heti óraszám:	2
Kredit:	6
Szak(ok)/ típus:	PhD
Tagozat:	<i>nappali/levelező</i>
Követelmény:	<i>nincs</i>
Meghirdetés féléve:	<u>tavaszi/őszi</u>
Nyelve:	<i>angol, magyar</i>
Előzetes követelmény(ek):	<i>nincs</i>
Oktató Intézet/tanszék(ek):	<i>MATE Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet</i>
Tárgyfelelős:	<i>Prof. Dr. Heltai Miklós DSc</i>
Tantárgyleírás: Az ember által beépített és zavart területek számos különböző, sok faj által használt, lakott, élőhelyet is takarnak. Ezek közé nemcsak a közparkok és egyéb célzottan létrehozott zöldterületek tartoznak, hanem az utak, vasutak árokpartjai, a nagy kiterjedésű gyárterületek, a temetők, elhagyott épületek, vagy éppen a lakóházak padlásai, fészerei. Napjainkban egyre több, korábban erdőlakó faj – egyes denevér fajok, róka, nyest, vaddisznó, egyre több madár faj, stb. – jelennek és telepednek meg lakott területeken. Táplálkozásukkal, életmódjukkal számos problémát, sokszor jelentős anyagi károkat okoznak. A tárgy keretében a városi élőhelyek és fajok kezelését, a védekezés és az együttélés lehetőségeit lehet elsajátítani. Course Description: Areas that have been built on and disturbed by humans also cover a wide variety of inhabited habitats used by many species. These include not only public parks and other purpose-built green spaces, but also roadsides, railway embankments, large factory sites, cemeteries, abandoned buildings, or even attics and sheds of dwellings. Nowadays, more and more species that used to live in forests - some bat species, foxes, martens, wild boar, more and more bird species, etc. - are appearing and settling in inhabited areas. They	

cause many problems, often considerable material damage, with their feeding and lifestyle. This course will provide an introduction to the management of urban habitats and species, their conservation and coexistence.

Oktatás célja: A városiasodás okainak megértése, a kialakuló konfliktusok kezelése, a városi élőhelyek kezelésének lehetőségei.

Aims: Understanding the causes of urbanization, managing emerging conflicts, and exploring options for managing urban habitats.

Tantárgy tartalma / Syllabus:

Vadbiológia, vadgazdálkodás, városi vadgazdálkodás.

Városi vadgazdálkodás a világhálón: leggyakoribb fajok (fajcsoportok), tevékenységek, helyszínek.

Élőhely típusok, kutatási és gazdálkodási helyszínek a városban.

Kutatási, megfigyelési technikák városi területeken.

Városi élőhelyek értékelése.

Városi területeken előforduló fajok jellemzése.

Károk és károk elleni védekezési lehetőségek városi területeken.

Táplálékhálózatok a városban.

A vaddisznó városi megjelenése: okok, konfliktusok, megoldási lehetőségek.

Városi élőhelyek kezelése. Élőhelyek fragmentálódása lakott területekkel és vonalas létesítményekkel. Mesterséges és "természetes" zöldfolyosók a városban.

Leggyakoribb városiak vadfajunk a nyest elterjedése, táplálkozása. Védekezési lehetőségek: befogás, kizárás, riasztás.

Ragadozók a városban.

A városi vadgazdálkodás tervezése.

Szemelvények a városi vadgazdálkodás területéről.

Wildlife biology, wildlife management, urban wildlife management.

Urban wildlife management on the World Wide Web: most common species (species groups), activities, locations.

Habitat types, research and management sites in the city.

Research and observation techniques in urban areas.

Assessment of urban habitats.

Characterization of species occurring in urban areas.

Damage and damage control options in urban areas.

Food webs in the city.

The presence of wild boars in the city: causes, conflicts, and potential solutions.

Management of urban habitats. Habitat fragmentation by residential areas and linear infrastructure. Artificial and "natural" green corridors in the city.

Distribution and diet of the martin, our most common urban wildlife species. Control measures: trapping, exclusion, deterrence.

Predators in the city.

Planning urban wildlife management.

Excerpts from the field of urban wildlife management.

Számonkérési és értékelési rendszere: A hallgatók szóbeli vizsgát tesznek / Students take an oral exam.

Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom / Notes, textbooks, recommended reading:

- A tananyagok megosztása, illetve, ha szükséges az online órátartás és kapcsolattartás felülete az MS TEAMS felületén történik.
- Course materials will be shared, and, if necessary, online classes and communication will take place via the MS Teams platform.

- A kurzus kódja: ojakiew
- A kurzus linkje:
<https://teams.microsoft.com/l/team/19%3AidTRApQkKaTY8bhJeq7yYkOpkuqC9GmnDIArZL7h-P81%40thread.tacv2/conversations?groupId=0c7b2183-1fbc-434b-adb3-9ee17390ea4c&tenantId=b6ad7b0a-cc14-418c-8492-54b2753f96a4>

TANTÁRGY ADATLAP

Cím:	<i>Apróvad-gazdálkodás</i>
Tárgykód:	SDI....
Heti óraszám:	2 (26 óra)
Kredit:	8
Szak(ok)/ típus:	PhD
Tagozat:	Nappali/levelező
Követelmény:	nincs
Meghirdetés féléve:	tavasz
Nyelve:	Magyar/angol
Előzetes követelmény(ek):	nincs
Oktató Intézet/tanszék(ek):	MATE Vadbiológiai és vadgazdálkodási tanszék
Tárgyfelelős:	Dr. Csányi Sándor, PhD (CSc)
Tantárgyleírás: A tárgy fő célja az ökológiai szemléletű apróvad-gazdálkodás alapjainak elsajátítása és a fajok ökológiai rendszerben betöltött szerepének megértése. Fontos feladat az apróvad-populációk elterjedését és dinamikáját befolyásoló környezeti tényezők alapos megismerése. Célja továbbá az állományok adatokra alapozott szabályozásának, a fenntartható hasznosításnak és a tartamos hozamok biztosításának módszertani megalapozása. Végezetül a tananyag felkészít a vadállományok helyzetének értékelésére, az állománymérleg kiszámítására és a tervszerű ragadozó-gazdálkodási feladatok elvégzésére.	
Oktatás célja: A tárgy célja a vadfajok és környezetük közötti ökológiai kapcsolatok tudományos megismerése és megértése, valamint ezen ismeretek gyakorlati alkalmazása a vadállományok és élőhelyeik tervszerű megőrzése, fenntartható hasznosítása és szabályozása érdekében.	
Tantárgy tartalma: 1. Alapfogalmak és az apróvad-gazdálkodás céljai. 2. Az apróvadfajok helyzete és az élőhelyek változása. 3. Állomány-felmérési módszerek és monitoring. 4. Populációs paraméterek becslése (szaporodás és halandóság). 5. Modellezés és a hasznosítás ökológiai alapelvei. 6. A mezeinyúl ökológiája és gazdálkokezelése. 7. A fácán ökológiája és kezelése. 8. Mesterséges nevelés és kibocsátás. 9. A szürke fogoly védelme és élőhely-kezelése. 10. Vízivad-gazdálkodás és a vizes élőhelyek védelme. 11. Egyéb apróvadfajok (szalonka, galambok, dúvad) kezelése. 12. Ragadozó-zsákmány kapcsolat elméleti háttere. 13. Gyakorlati ragadozógazdálkodás és apasztás	

Számonkérési és értékelési rendszere: A hallgatóknak a Google Gemini és a NotebookLM AI használatával önállóan kell feldolgoznia a tananyagot, kiegészítve az egyes fejezetekhez kapcsolódó, világnyelveken megjelent forrásokkal. Egy kiválasztott témakörben a Scopus.AI felhasználásával esettanulmányt kell készíteniük. A tananyag feldolgozása és az esettanulmány Google NotebookLM-mel kerül értékelésre.

Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom:

- **A tananyag a Google Tanteremben lesz elérhető:**
 - Tankönyv és a prezentációk anyaga
 - A tananyaghoz kapcsolódó idegen nyelvű források

TANTÁRGY ADATLAP

Cím:	<i>Didaktikai szeminárium Vadbiológusoknak</i>
Tárgykód:	SDI...
Heti óraszám:	2
Kredit:	6
Szak(ok)/ típus:	<i>PhD</i>
Tagozat:	<i>nappali/levelező</i>
Követelmény:	<i>vizsga</i>
Meghirdetés féléve:	<i>tavaszi/őszi</i>
Nyelve:	<i>magyar</i>
Előzetes követelmény(ek):	<i>nincs</i>
Oktató Intézet/tanszék(ek):	<i>MATE Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet</i>
Tárgyfelelős:	<i>Dr. Márton Mihály PhD</i>
Tantárgyleírás: A tantárgy keretén belül a hallgatók megismerkedhetnek az egyetemi oktatói munka elméleti alapjaival és gyakorlatával. A különböző oktatási módszereket vadbiológiai környezetben, valós, gyakorlati szituációkban is elsajátíthatják, gyakorolhatják. A fentiekén túl a tantárgy magában foglalja az oktatás adminisztratív oldalát is, így az oktatástervezés fontosabb dokumentumainak ismertetését, valamint a digitális platformok kezelését.	
Oktatás célja: A hallgatók átfogó képet kapnak az egyetemi oktatói munkáról. Tapasztalatot szereznek az órátartás terén, valamint a digitális platformok kezelésében. Emellett ismereteik oktatásmódszertani gyűjteménnyel bővülnek, melyet később az oktatói munka során hasznosíthatnak.	
Tantárgy tartalma: • elméleti rész: 14. A didaktika fogalma, tárgya, kapcsolata más tudományterületekkel 15. Az oktatás tervezése (felsőoktatási törvény, KKK, TVSZ, tanterv, tematika) 16. Az oktatói munka digitális környezete (e-learning, Neptun) 17. A hallgatói tanulás megértése, a tanulás támogatása, a résztvevő-központúság 18. A felsőoktatásban alkalmazható aktivizáló módszerek 19. Csoportmunka. Kooperatív tanulásszervezés. Projektmódszer 20. Az eredményes hallgatói előadás 21. Interaktív módszerek online környezetben 22. A hallgatók értékelésének alapelvei, tudásszintmérő tesztek, vizsgák • gyakorlati rész: 1. Hospitálás (összesen 8x45 perc, de legalább két külön alkalom) 2. Oktatás (összesen 4x45 perc, de legalább két külön alkalom)	

Számonkérési és értékelési rendszere: A kurzuson való személyes megjelenés, illetve a vizsgaoktatás teljesítése. A vizsgaoktatás értékelése pontozással történik az érvényes tanulmányi és vizsgaszabályzat alapján. Eredménytelen vizsgaoktatás esetén a hallgatók a tanulmányi és vizsgaszabályzat feltételei szerint ismételt vizsgát tehetnek. Az oktatási gyakorlatok alapján megajánlott érdemjegy szerezhető.

Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom:

- az előadások anyagai (a kurzus számára létrehozott e-learning felületen érhető el)
- Bencéné Fekete Andrea – Schlichter Takács Anett (2022): Módszertani eszköztár a felsőoktatásban tanító oktatók számára. MATE Neveléstudományi Intézet. Kiadó: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

TANTÁRGY ADATLAP

Cím:	<i>Emlős ragadozók fajok: ökológiai szerep, védelem és gazdálkodás / Carnivores ecology, conservation and management</i>
Tárgykód:	SDI....
Heti óraszám:	2
Kredit:	6
Szak(ok)/ típus:	PhD
Tagozat:	nappali/levelező
Követelmény:	nincs
Meghirdetés féléve:	tavaszi/ősz
Nyelve:	angol, magyar
Előzetes követelmény(ek):	nincs
Oktató Intézet/tanszék(ek):	MATE Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet
Tárgyfelelős:	Prof. Dr. Heltai Miklós DSc
Tantárgyleírás: A közepes és a nagytestű ragadozó fajok hatása jelentős a szárazföldi ökoszisztémákban. Hatásuk a prédafajokon keresztül, a táplálékhálózatok minden szintjét elérheti. Ökológiai szerepük mellett jelentős konfliktusok okozói is, megjelenhetnek lakott területeken, okozhatnak közvetlen, vagy közvetett károkat az embereknek, betegségeket is terjeszthetnek, és egyes esetekben az emberre is veszélyesek lehetnek. A tárgy keretében a fajok ökológiai szerepét, konzervációjuk fontosságát, és a ragadozó fajokkal való tudatos gazdálkodás lehetőségét egyaránt tárgyaljuk. Course Description: Medium and large carnivore species have a significant impact on terrestrial ecosystems. Its impact can reach every level of food webs through their prey species. In addition to their ecological role, they are also a source of significant conflicts; they may appear in populated areas, cause direct or indirect harm to humans, spread diseases, and in some cases pose a danger to humans. In this course, we will discuss the ecological role of these species, the importance of their conservation, and the possibilities for responsible management of predatory species. Oktatás célja: A fajok szerepének megértése, a természetvédelmi, vadgazdálkodási tevékenység támogatása, védelmi, gazdálkodási tevékenységek megalapozása. Aims: Understanding the role of species, supporting nature conservation and wildlife management activities, and laying the groundwork for conservation and management efforts. Tantárgy tartalma / Syllabus: A ragadozók jelentősége és szerepe I.	

A ragadozók jelentősége és szerepe II.
Nagy ragadozók Európában.
A szürke farkas térnyerése.
Invazív és idegenhonos ragadozó fajok Európában.
A ragadozók megfigyelésének módszerei.
Akusztikus állományfelmérés.
DNS-alapú módszerek a ragadozók tanulmányozásában.
Táplálkozási szokások elemzésének módszerei.
Az aranyakál Magyarországon.
Kis menyétfélék.
Vörös róka és borz
Vidra.
Ragadozó gazdálkodás és védelem.

The importance and role of Carnivores I.
The importance and role of Carnivores II.
Large Carnivores in Europe
The Rise of Gray Wolf
Invasive and Alien Carnivores Specises in Europe
Methods of Carnivores Monitoring
The acoustic survey
DNA based methods of Carnivores studies
Methods of feeding habits analyses
Study of Golden Jackal in Hungary
Small mustelids
Red fox and Badger
Otter
Predator Management

Számonkérési és értékelési rendszere: A hallgatók szóbeli vizsgát tesznek / Students take an oral exam.

Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom / Notes, textbooks, recommended reading:

- A tananyagok megosztása, illetve, ha szükséges az online órátartás és kapcsolattartás felülete az MS TEAMS felületén történik.
- Az osztályterem neve: Vadföld- és élőhelygazdálkodás a vadgazdálkodásban
- Az osztályterem kódja: u7z5orv
- Az osztályterem linkje: <https://teams.microsoft.com/l/team/19%3aZ--umdlhjITPYhvOHUlYxQS4aHFHoPm5LLwfM84Yc1%40thread.tacv2/conversations?groupId=40b7a43a-4ca1-4ff5-b404-93ffac3acaa7&tenantId=b6ad7b0a-cc14-418c-8492-54b2753f96a4>
- Course materials will be shared, and, if necessary, online classes and communication will take place via the MS Teams platform.
- Classroom name: Wildlife and Habitat Management in Game Management
- Classroom code: u7z5orv
- Classroom link: <https://teams.microsoft.com/l/team/19%3aZ--umdlhjITPYhvOHUlYxQS4aHFHoPm5LLwfM84Yc1%40thread.tacv2/conversations?groupId=40b7a43a-4ca1-4ff5-b404-93ffac3acaa7&tenantId=b6ad7b0a-cc14-418c-8492-54b2753f96a4>

TANTÁRGY ADATLAP

Cím:	<i>Etológia és Viselkedésökológia</i>
Tárgykód:	SDI...
Heti óraszám:	2 (26 óra)
Kredit:	8
Szak(ok)/ típus:	PhD
Tagozat:	Nappali/levelező
Követelmény:	kötelezően választható tantárgy
Meghirdetés féléve:	ősz
Nyelve:	Magyar/angol
Előzetes követelmény(ek):	nincs
Oktató Intézet/tanszék(ek):	MATE Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék
Tárgyfelelős:	Dr. Katona Krisztián, PhD
Tantárgyleírás: Ez a kurzus áttekintést nyújt arról, hogy a különböző vadon élő állatfajok hogyan viselkednek természetes vagy az ember által átalakított környezetükben. Ismertetjük a bemutatott viselkedési minták genetikai, idegrendszeri és hormonális hátterét. Megvizsgáljuk az ösztönös és a tanult viselkedési formákat, stratégiákat, valamint azok lehetséges alkalmazkodási értékét a túlélés szempontjából konkrét élőhelyeken és körülmények között. Áttekintjük az állatok optimális döntéseit a táplálkozási, szaporodási és területhasználati viselkedés során. Mindezeket a témákat a hallgatók tényleges doktori témájához kapcsolva dolgozzuk fel.	
Oktatás célja: A tárgy célja bemutatni azt, hogyan befolyásoljuk a vadfajok egyedeinek természetes viselkedését az élőhelyük, környezetük megváltoztatásával, állományaik kezelésével (etetésével, vadászatával stb.). Áttekintjük azt, hogy különböző esetekben milyen lehetőségeink és esélyeink vannak az állatok viselkedését számunkra és számukra is kedvezőbb irányban alakítani, milyen problémákat tudunk és milyen beavatkozásokkal hatékonyan kezelni.	
Tantárgy tartalma: 23. Az állati viselkedés evolúciója 24. A viselkedés szabályozása 25. Öröklött és tanult viselkedésformák 26. Optimális táplálkozási stratégiák 27. Szaporodási stratégiák 28. Területhasználati stratégiák 29. Állati kommunikáció 30. Emberi tevékenységek hatása az állati viselkedésre, a viselkedés befolyásolása 31. Etológiai és viselkedésökológiai vizsgálati módszerek	
Számonkérési és értékelési rendszere: A hallgatók a kiadott feladattípustól függően kell, hogy anyagaikat beadják. Ez lehet egy a) előkészített magyar vagy angol nyelvű kézirat a1) egy szisztematikus irodalmi áttekintés alapján; a2) egy önállóan elvégzett terepi vizsgálat alapján; b) egy beadandó riport és/vagy egy részletes szóbeli előadás egy adott témakörből. A kézirat feladattípus esetén a hallgató folyamatos támogatást kap évközben. Az érdemjegyet a bemutatott anyag és az évközi aktivitás alapján kapja a hallgató.	
Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom: - A tananyag az e-learningben lesz elérhető: ○ Tankönyv és a prezentációk anyaga ○ A tananyaghoz kapcsolódó idegen nyelvű források	

TANTÁRGY ADATLAP

Cím:	<i>Modern technológiai ismeretek a vadbiológiai kutatásokban</i>
Tárgykód:	SDI....
Heti óraszám:	2
Kredit:	6
Szak(ok)/ típus:	<i>PhD</i>
Tagozat:	<i>nappali/levelező</i>
Követelmény:	<i>vizsga</i>
Meghirdetés féléve:	<i>ősz</i>
Nyelve:	<i>magyar</i>
Előzetes követelmény(ek):	<i>nincs</i>
Oktató Intézet/tanszék(ek):	<i>MATE Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet</i>
Tárgyfelelős:	<i>Dr. Schally Gergely PhD</i>
Tantárgyleírás: A hallgatók megismerik a vadgazdálkodási és vadbiológiai adatgyűjtéseket segítő legmodernebb eszközöket és módszereket, és az azokban rejlő lehetőségeket. A kurzus során bemutatásra kerülnek a modern technológiai eszközök vadgazdálkodásban és vadászatban biztosított lehetőségei, feltételei, illetve az alkalmazásukkal kapcsolatos jogi- és etikai aggályok is.	
Oktatás célja: A hallgatók átfogó képet kapnak a terepi adatgyűjtést és az adatok feldolgozását segítő legújabb lehetőségekről, valamint a vadászat és vadgazdálkodás gyakorlati felhasználásában fokozatosan megjelenő, hatékonyságot és biztonságot növelő modern technológiai eszközökről.	
Tantárgy tartalma: 32. Automata fényképezőgépek és kamerák használata 33. Digitális fotózás és fotóarchiválás 34. Okostelefon/Tábla pc és szoftverek alkalmazásának lehetőségei vadbiológiai kutatásban, vadászat során, és a vadgazdálkodásban 35. A GPS és GIS alkalmazási lehetőségei vadbiológiai kutatásban és vadgazdálkodásban 36. A távérzékelés fogalmai és módszerei 37. Modern technológiai eszközök a vadászatban és vadgazdálkodásban 38. Pilóta nélküli repülőgépek használatának lehetőségei	
Számonkérési és értékelési rendszere: A kurzuson való személyes megjelenés, illetve az online vizsga teljesítése. Az írásbeli vizsga értékelése pontozással történik az érvényes tanulmányi és vizsgaszabályzat alapján. Az eredménytelen vizsgát tett hallgatók a tanulmányi és vizsgaszabályzat feltételei szerint ismételt írásbeli vizsgát tehetnek.	
Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom: - az órákon elhangzottak - a tananyag a kurzus számára létrehozott e-learning felületen érhető el	

TANTÁRGY ADATLAP

Cím:	<i>Nagyvad-gazdálkodás</i>
Tárgykód:	SDI...
Heti óraszám:	2 (26 óra)
Kredit:	8
Szak(ok)/ típus:	<i>PhD</i>
Tagozat:	<i>Nappali/levelező</i>
Követelmény:	<i>nincs</i>
Meghirdetés féléve:	<i>ősz</i>
Nyelve:	<i>Magyar/angol</i>
Előzetes követelmény(ek):	<i>nincs</i>
Oktató Intézet/tanszék(ek):	<i>MATE Vadbiológiai és vadgazdálkodási tanszék</i>
Tárgyfelelős:	<i>Dr. Csányi Sándor, PhD (CSc)</i>
Tantárgyleírás: A tantárgy a nagyvad, az élőhely és az emberi tényezők kapcsolatát elemzi a „háromlábú szék” modellje mentén. A hallgatók megismerik a nagyvadfajok biológiai sajátosságait és ökológiai igényeit. Kiemelt kérdések a populációdinamikai folyamatok és a sűrűségfüggés törvényszerűségei. A tananyag bemutatja az integrált és alkalmazkodó nagyvad-gazdálkodás ciklikus döntéshozatali rendszereit.	
Oktatás célja: A képzés célja az objektív, bioindikátorokra alapozott állomány-gazdálkodás szemléletének elsajátíttatása. Fontos a fajspecifikus gazdálkodási stratégiák és a trófeafejlődés élettani hátterének megismerése. A hallgatók képessé válnak a fenntartható hasznosítás és a vadkárkezelés közötti egyensúly kialakítására. A tárgy felkészít a változó környezethez igazodó, tudományosan megalapozott és etikus szakmai döntések meghozatalára.	
Tantárgy tartalma: 1. Alapfogalmak és a vadgazdálkodás rendszere 2. Nagyvadfajok helyzete Európában és Magyarországon 3. Populációdinamika és sűrűségfüggés 4. Adatgyűjtés és állomány-monitoring 5. Állományfelmérési és becslési módszerek 6. Bioindikátorok és ökoindikátorok 7. Az agancs biológiája, genetika és szelekció 8. Gímszarvas-gazdálkodás 9. Dámszarvas-gazdálkodás 10. Őzgazdálkodás 11. Muflongazdálkodás 12. Vaddisznó-gazdálkodás 13. Alkalmazkodó (adaptív) vadgazdálkodás	
Számonkérési és értékelési rendszere: A hallgatóknak a Google Gemini és a NotebookLM AI használatával önállóan kell feldolgoznia a tananyagot, kiegészítve az egyes fejezetekhez kapcsolódó világnyelveken megjelent forrásokkal. Egy kiválasztott témakörben a Scopus.AI felhasználásával esettanulmányt kell készíteniük. A tananyag feldolgozása és az esettanulmány Google NotebookLM-mel kerül értékelésre.	
Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom: - A tananyag a Google Tanteremben lesz elérhető: ○ Tankönyv és a prezentációk anyaga ○ A tananyaghoz kapcsolódó idegen nyelvű források	

TANTÁRGY ADATLAP

Cím:	<i>Természet- és Vadvédelem</i>
Tárgykód:	SDI....
Heti óraszám:	2 (26 óra)
Kredit:	6
Szak(ok)/ típus:	PhD
Tagozat:	Nappali/levelező
Követelmény:	szabadon választható tantárgy
Meghirdetés féléve:	tavaszi
Nyelve:	Magyar/angol
Előzetes követelmény(ek):	nincs
Oktató Intézet/tanszék(ek):	MATE Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék
Tárgyfelelős:	Dr. Katona Krisztián, PhD
Tantárgyleírás: Ez a kurzus áttekintést nyújt arról, hogy milyen tényezők befolyásolják Földünk biológiai sokféleségét. Kiemelt figyelmet fordítunk az ökoszisztémákat és a vadon élő fajokat fenyegető különböző veszélyekre, és számos példán keresztül bemutatjuk az utat a természetvédelmi probléma felismerésétől annak optimális kezeléséig. A kurzus olyan főbb problémákkal foglalkozik, mint a különböző környezetvédelmi kérdések, a biológiai inváziók, a védett területek és a kis populációk hatékony kezelése, valamint a helyi lakosság és az érdekelt felek bevonása. Mindezeket a témákat a hallgatók tényleges doktori témájához kapcsolva dolgozzuk fel.	
Oktatás célja: A tárgy célja bemutatni azt, hogy milyen nagymértékben befolyásoljuk Földünk élővilágát, ökológiai rendszerét és ökológiai szolgáltatásait. A tárgy szeretne stratégiákat bemutatni a vadvilágra és annak élőhelyeire gyakorolt emberi nyomás, kedvezőtlen hatások mérséklésére, a veszélyeztető tényezők és a problémák (populációcsökkenések, ember-vadvilág konfliktusok) hatékony feltárására és megfelelő színvonalú kezelésére.	
Tantárgy tartalma: 39. A Föld biológiai sokfélesége, ökológiai értékei, szolgáltatásai 40. A természetvédelem jogi és kezelési rendszere 41. A vadon élő állatpopulációkat és élőhelyeiket fenyegető fő veszélyek 42. A csökkenő és kis létszámú vadon élő állatpopulációk hatékony kezelése 43. A vadászat és a vadgazdálkodás szerepe a vadon élő állatok védelmében 44. Biomonitoring módszerek, fejlett kutatási megoldások, közösségi adatgyűjtés a vadon élő állatok védelmében	
Számonkérési és értékelési rendszere: A hallgatók a kiadott feladattípustól függően kell, hogy anyagaikat beadják. Ez lehet egy a) előkészített magyar vagy angol nyelvű kézirat a1) egy szisztematikus irodalmi áttekintés alapján; a2) egy önállóan elvégzett terepi vizsgálat alapján; b) egy beadandó riport és/vagy egy részletes szóbeli előadás egy adott témakörből. A kézirat feladattípus esetén a hallgató folyamatos támogatást kap évközben. Az érdemjegyet a bemutatott anyag és az évközi aktivitás alapján kapja a hallgató.	
Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom: - A tananyag az e-learningben lesz elérhető: ○ Tankönyv és a prezentációk anyaga ○ A tananyaghoz kapcsolódó idegen nyelvű források	

TANTÁRGY ADATLAP

Cím:	<i>Vadbiológia elméleti alapjai</i>
Tárgykód:	SDI....
Heti óraszám:	2 (28 óra)
Kredit:	8
Szak(ok)/ típus:	PhD
Tagozat:	Nappali/levelező
Követelmény:	nincs
Meghirdetés féléve:	tavaszi/ősz
Nyelve:	Magyar/angol
Előzetes követelmény(ek):	nincs
Oktató Intézet/tanszék(ek):	MATE Vadbiológiai és vadgazdálkodási tanszék
Tárgyfelelős:	Dr. Csányi Sándor, PhD (CSc)
Tantárgyleírás: A vadbiológia mint alkalmazott ökológia a vadfajok és környezetük kapcsolatait kutatja, központi vizsgálati egysége pedig a statisztikai paraméterekkel jellemzett populáció. Az oktatás fókuszában a populációdinamikai modellek, a sűrűségfüggő szabályozás, valamint a versengés és a ragadozó-zsákmány kapcsolatok állnak. A vadgazdálkodás az állományok és élőhelyek tudatos befolyásolását jelenti vadvédelem, fenntartható hasznosítás vagy szabályozás céljából. A modern szemlélet az adatokra alapozott alkalmazkodó gazdálkodást és az ökoszisztéma-menedzsmentet helyezi előtérbe. Ez a megközelítés a biológiai sokféleség megőrzésére és a források tartamos használatára törekszik.	
Oktatás célja: A tárgy célja a vadfajok és környezetük közötti ökológiai kapcsolatok tudományos megismerése és megértése, valamint ezen ismeretek gyakorlati alkalmazása a vadállományok és élőhelyeik tervszerű megőrzése, fenntartható hasznosítása és szabályozása érdekében.	
Tantárgy tartalma: 45. Az ökológia tárgya, szerveződési szintjei és 10 alapvető szabálya 46. Vadbiológia, vadgazdálkodás és vadászat fogalmi rendszere és céljai 47. Környezeti tényezők, tűrőképesség (tolerancia), élőhely és niche 48. Vadállományok (populációk) struktúrája és leíró paraméterei 49. Ökológiai monitoring és vadgazdálkodási statisztikai adatok 50. Populációdinamika: korlátlan és korlátozott növekedési modellek 51. Sűrűségfüggő szabályozás, a környezet eltartóképessége és bioindikátorok 52. Életmenet-stratégiák (r- és K-szelekció) és élettáblázatok 53. Populációgenetika: öröklődés, változatosság és beltenyésztés 54. Produkciobiológia, táplálkozás-élettan és az energia útja 55. Térbeli folyamatok: elterjedés, szétszóródás, vándorlás és metapopulációk 56. Viselkedésökológia: tanulás, optimális táplálkozás és területhasználat 57. Populációk kölcsönhatásai: versengés, ragadozó-zsákmány kapcsolat és szimbiózis 58. Vadgazdálkodási stratégiák: védelem, hasznosítás, szabályozás és alkalmazkodó gazdálkodás	
Számonkérési és értékelési rendszere: A hallgatóknak a Google Gemini és a NotebookLM AI használatával önállóan kell feldolgoznia a tananyagot, kiegészítve az egyes fejezetekhez kapcsolódó, világnyelveken megjelent forrásokkal. Egy kiválasztott témakörben a Scopus.AI felhasználásával esettanulmányt kell készíteniük. A tananyag feldolgozása és az esettanulmány Google NotebookLM-mel kerül értékelésre.	
Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom:	

- **A tananyag a Google Tanteremben lesz elérhető:**
 - Tankönyv és a prezentációk anyaga
 - A tananyaghoz kapcsolódó idegen nyelvű források

TANTÁRGY ADATLAP

Cím:	<i>Vadbiológiai kutatási módszertan</i>
Tárgykód:	SDI....
Heti óraszám:	2
Kredit:	6
Szak(ok)/ típus:	<i>PhD</i>
Tagozat:	<i>nappali/levelező</i>
Követelmény:	<i>nincs</i>
Meghirdetés féléve:	<i>ősz</i>
Nyelve:	<i>magyar</i>
Előzetes követelmény(ek):	<i>nincs</i>
Oktató Intézet/tanszék(ek):	<i>MATE Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet</i>
Tárgyfelelős:	<i>Biró Zsolt PhD</i>
Tantárgyleírás: A tantárgy keretén belül a hallgatók megismerkedhetnek a populációbecslések különböző típusaival, az indexek használatával. Hogyan lehet beilleszteni a becsléseket a monitoring programokba. A becslések statisztikai paraméterei. Az állatok jelölési technikái, a rádió- és a GPS telemetria alkalmazási lehetőségei. A viselkedés kutatás módszertana. Kérdőívek használata a vadbiológiai kutatásokban. Vadkamerák alkalmazása a kutatásban és a gazdálkodásban, létszámbecslési lehetőségek vadkamerákkal. Táplálékösszetétel meghatározása növényevő és ragadozó fajok esetében.	
Oktatás célja: A hallgatók átfogó képet kapnak a vadbiológiai kutatások általános módszertani lehetőségeiről, amelyeket a vadgazdálkodási és a természetvédelmi gyakorlatban közvetlenül alkalmazhatnak.	
Tantárgy tartalma: 59. Az adatgyűjtés megtervezése. 60. A becslések szerepe az ökológiában. A becslés eredményének jellemzése: matematikai statisztikai alapfogalmak. A becslések megbízhatóságával kapcsolatos fogalmak. 61. A létszámbecslési módszerek csoportosítása. Az eredményes becslés feltételei: a faj és környezete ismerete. A mintavételezés jelentősége és megtervezése. 62. Közvetlen számláson alapuló létszámbecslési módszerek. Vonaltranszekt és sávtranszekt. 63. Fogásos módszerek, CMR és eltávolítás. 64. Vadkamerák használat, létszámbecslés vadkamerákkal. 65. Becslés és/vagy monitoring? A monitoring programok jellemzői, tervezése 66. Kérdőívek tervezése, használata a vadbiológiában és a vadgazdálkodásban. 67. Bioindikátorok alkalmazása a vadgazdálkodásban. 68. A viselkedéskutatás módszertana. 69. Állatok megjelölése, rádió- és GPS telemetria. 70. Növényevők táplálékösszetételének meghatározása. 71. Ragadozók táplálékösszetételének meghatározása.	
Számonkérési és értékelési rendszere: A kurzuson való személyes megjelenés, illetve az online vizsga teljesítése.	

Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom:

- az órákon elhangzottak
- a tananyag, mely a kurzus számára létrehozott e-learning felületen érhető el

TANTÁRGY ADATLAP

Cím:	<i>Vadföld- és élőhelygazdálkodás / Wildlife Feeding and Habitat Management</i>
Tárgykód:	SDI....
Heti óraszám:	2
Kredit:	8
Szak(ok)/ típus:	PhD
Tagozat:	<i>nappali/levelező</i>
Követelmény:	<i>nincs</i>
Meghirdetés féléve:	<i>tavaszi/ősz</i>
Nyelve:	<i>angol, magyar</i>
Előzetes követelmény(ek):	<i>nincs</i>
Oktató Intézet/tanszék(ek):	<i>MATE Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet</i>
Tárgyfelelős:	<i>Prof. Dr. Heltai Miklós DSc</i>
Tantárgyleírás: A vadgazdálkodás és a természetvédelem közös fontos célja a vadászható, vagy védett fajok érdekében történő, kisléptékű élőhely befolyásolás: kiegészítő etetés, takarmányozás, vadföldművelés, élőhelygazdálkodás, fejlesztés és rekonstrukció. Mindezt egy olyan környezetben, ahol az élőhelyek minőségét alapvetően a termelő ágazatok, a mezőgazdaság és az erdészetek határozzák meg. A tárgy keretében olyan megoldásokat elemzünk, amelyek az elsődleges gazdálkodói célokat nem veszélyeztetik, de a jobb környezeti állapotot és így kedvezőbb élőhelyet jelentenek. A cél a jelenlegi élőhelyi szerkezet miatt csökkenő állományú fajok védelme, segítése. Course Description: A key shared objective of wildlife management and nature conservation is to make small-scale adjustments to habitats for the benefit of game or protected species: supplemental feeding, foraging, game management, habitat management, development, and restoration. All of this takes place in an environment where habitat quality is fundamentally determined by productive sectors, namely agriculture and forestry. Within the scope of this subject, we analyze solutions that do not jeopardize primary management objectives but lead to improved environmental conditions and thus more favorable habitats. The goal is to protect and support species whose populations are declining due to the current habitat structure.	
Oktatás célja: Az őshonos fajok élőhelyigényei és a termelési szükségletek összehangolása. Aims: Balancing the habitat requirements of native species with the other management needs.	
Tantárgy tartalma / Syllabus: Alapfogalmak: vadtakarmányozás, vadföldgazdálkodás, élőhelygazdálkodás. A nagyvadfajok és az apróvadfajok területhasználata és táplálkozási jellemzőik. Vadtakarmányozás, a vadtakarmányozás alapjai, a vadtakarmányozás eszközei, berendezései. Az élőhelyek változásai – az élőhelygazdálkodás szükségessége Az élőhelygazdálkodás tervezése. Vizes élőhelyek fejlesztése. Füves élőhelyek, vadgazdálkodási célú kezelés, különböző kaszálási technológiák.	

Mezőgazdasági területek jellemzése vadgazdálkodási szempontból és a mezőgazdasági élőhelyek fejlesztésének lehetőségei I.

Mezőgazdasági területek jellemzése vadgazdálkodási szempontból és a mezőgazdasági élőhelyek fejlesztésének lehetőségei II.

Zöldfolyosók, szegélyek. Vadvédelmi táblaszegély.

Élőhelygazdálkodás a gyakorlatban.

Vadtakarmányozás-vadföldgazdálkodás-élőhelygazdálkodás: kapcsolódások és különbségek.

Basic concepts: wildlife feeding, wildlife management, habitat management.

Habitat use and feeding habits of large and small game species.

Game feeding, the basics of wildlife feeding, tools and equipment.

Changes in habitats – the necessity of habitat management

Planning habitat management.

Development of wetland habitats.

Grassland habitats, management for wildlife purposes, various mowing technologies.

Characterization of agricultural areas from a wildlife management perspective and opportunities for the development of agricultural habitats I.

Characterization of agricultural areas from a wildlife management perspective and opportunities for the development of agricultural habitats II.

Green corridors, field margins. Wildlife protection field margins.

Habitat management in practice.

Wildlife feeding, wildlife land (game plots) management, and habitat management: connections and differences.

Számonkérési és értékelési rendszere: A hallgatók szóbeli vizsgát tesznek / Students take an oral exam.

Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom / Notes, textbooks, recommended reading:

- A tananyagok megosztása, illetve, ha szükséges az online órátartás és kapcsolattartás felülete az MS TEAMS felületén történik.
- Az osztályterem neve: Vadföld- és élőhelygazdálkodás a vadgazdálkodásban
- Az osztályterem kódja: u7z5orv
- Az osztályterem linkje: <https://teams.microsoft.com/l/team/19%3aZ--umdlhjITPYhvOHUlYxQS4aHFHoPm5LLwfM84Yc1%40thread.tacv2/conversations?groupId=40b7a43a-4ca1-4ff5-b404-93ffac3acaa7&tenantId=b6ad7b0a-cc14-418c-8492-54b2753f96a4>
- Course materials will be shared, and, if necessary, online classes and communication will take place via the MS Teams platform.
- Classroom name: Wildlife and Habitat Management in Game Management
- Classroom code: u7z5orv
- Classroom link: <https://teams.microsoft.com/l/team/19%3aZ--umdlhjITPYhvOHUlYxQS4aHFHoPm5LLwfM84Yc1%40thread.tacv2/conversations?groupId=40b7a43a-4ca1-4ff5-b404-93ffac3acaa7&tenantId=b6ad7b0a-cc14-418c-8492-54b2753f96a4>